

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
ПРЕДГОВОР	5
Обяснение на съкращенията и знаците	6

I. ДЕМОГРАФСКИ ДАННИ

1. Население според преброяванията	8
2. Изчислено население в края на годината по окръзи	8
3. Изчислено население към средата на годината по окръзи	10
4. Възрастов състав на населението според преброяванията през 1946 и 1956 г.	12
5. Естествено движение на населението по години	12
6. Естествено движение на населението по периоди	13
7. Естествено движение на населението по окръзи	14
8. Смъртност на населението по периоди и възрастови групи	15
9. Умрели деца на възраст до 1 година	16
10. Раждаемост, смъртност и естествен прираст на населението в България и някои социалистически и капиталистически страни	17

II. ЗАБОЛЕВАЕМОСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО

1. Регистрирани заболявания от заразни болести по години	20
2. Регистрирани заболявания от заразни болести през периода 1955—1957 г. по окръзи	22
3. Регистрирани заболявания от заразни болести през 1956—1957 г. по месеци	30
4. Регистрирани заболявания от активна туберкулоза	32
5. Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по възрастови групи	34
6. Регистрирани заболявания от активна туберкулоза — всички форми по окръзи	36
7. Регистрирани заболявания от активна туберкулоза на дихателните органи по окръзи	38
8. Регистрирани заболявания от активна туберкулоза на костите и ставите по окръзи	42
9. Регистрирани заболявания от венерически и кожно-заразни болести	44
10. Регистрирани заболявания от венерически и кожно-заразни болести през 1957 г. по окръзи	45
11. Регистрирани заболявания от рак и други злокачествени новообразованиа	46
12. Регистрирани заболявания от рак и други злокачествени новообразованиа през 1957 г. по окръзи	48
13. Умирения на градското население по причини	50 ✓
14. Умирения на градското население по причини и възрастови групи	52
15. Умрели деца на възраст до 1 година от градското население по причини	54
16. Умрели от активна туберкулоза от градското население	56
17. Умрели от активна туберкулоза от градското население по възрастови групи	57
18. Умрели от рак и други злокачествени новообразованиа от градското население	58
19. Умрели от рак и други злокачествени новообразованиа от градското население по възрастови групи	60

III. ЗДРАВНА МРЕЖА

1. Здравна мрежа	62
2. Здравна мрежа през 1957 г. по окръзи	66
3. Болничен и санаториален леглови фонд и осигуреност на населението с болнични и санаториални легла	70
4. Специализираност на легловия фонд в болничните и амбулаторно-поликлиничните заведения към 31. XII.	71
5. Специализираност на легловия фонд в болничните и амбулаторно-поликлиничните заведения, подчинени на народни съвети към 31. XII. 1957 г. по окръзи	72
6. Противотуберкулозни заведения	73
7. Онкологични заведения	74
8. Неврологични и психиатрични заведения	74
9. Детски и женски консултации	75
10. Детски ясли и домове за майката и детето	76
11. Лечебно-профилактично обслужване на жените	76
12. Лечебно-профилактично обслужване на децата	78
13. Санитарно-епидемиологични станции	78

IV. ДЕЙНОСТ НА ЗДРАВНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Стр.

1. Лекарска амбулаторна помощ през 1957 г.	81
2. Фелдшерска амбулаторна помощ през 1957 г.	82
3. Профилактични имунизации	82
4. Движение на болните и използваемост на леглата по видове здравни заведения през 1957 г.	83
5. Движение на болните в стационарите на болничните и амбулаторно-поликлиничните заведения по отделения през 1957 г.	84
6. Обслужване на болните от крупозна пневмония в окръжните, околийските, градските болници и медико-санитарните части	84
7. Обслужване на болните от хипертонична болест в окръжните, околийските, градските болници и медико-санитарните части	85
8. Обслужване на болните от възпаление на белите дробове (без грипалните и туберкулозните) в окръжните, околийските, градските болници и медико-санитарните части.	85
9. Обслужване на болните от язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника в окръжните, околийските, градските болници и медико-санитарните части.	86
10. Спешна хирургическа помощ при някои заболявания в окръжните, околийските, градските болници и медико-санитарните части.	86
11. Дейност на станциите за бърза медицинска помощ.	87
12. Болни от активна туберкулоза под наблюдение на противотуберкулозните диспансери и диспансерни отделения към 31. XII. по възрастови групи.	87
13. Болни от активна туберкулоза под наблюдение на противотуберкулозните диспансери и диспансерните отделения към 31. XII. 1957 г. по форма на заболяването и по възрастови групи.	88
14. Болни от злокачествени новообразования под наблюдение на онкологичните диспансери към 31. XII. по локализация и вид на злокачественото новообразуване	89
15. Деца под наблюдение на детските консултации	89
16. Родилна помощ в родилните домове и родилните отделения	90
17. Заболеваемост и смъртност на родилките в родилните домове и родилните отделения	92
18. Дейност на санаториалните заведения и използваемост на леглата	93
19. Постъпили деца в детските заведения	94

V. МЕДИЦИНСКИ КАДРИ И УЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ

1. Медицински кадри в системата на Министерството на народното здраве и социалните грижи, Министерството на транспорта и съобщенията и някои други ведомства	97
2. Висши медицински кадри по специалности в системата на Министерството на народното здраве и социалните грижи, Министерството на транспорта и съобщенията и някои други ведомства към 31. XII. 1957 г.	99
3. Висши медицински кадри в здравните заведения и отдели, подчинени на народните съвети към 31. XII. 1957 г.	101
4. Медицински учебни заведения и научноизследователски институти	101
5. Учащи се в медицинските учебни заведения по специалности	103
6. Специализация и усъвършенстване на висшите медицински кадри в ИСУЛ.	103

ПРЕДГОВОР

Настоящият сборник е пръв опит за едно по-цялостно обхващане на здравното състояние на населението и дейността на здравната мрежа в страната. Сборникът ще даде възможност на здравните работници да се запознаят в основни линии с развитието на здравеопазването в Народна република България.

Публикуваните данни са съставени по материали на Централното статистическо управление при Министерския съвет и годишната статистическа отчетност, получавана в Министерството на народното здраве и социалните грижи.

Сборникът съдържа пет раздела:

- I. Демографски данни
- II. Заболеваемост на населението
- III. Здравна мрежа
- IV. Дейност на здравните заведения
- V. Медицински кадри и учебни заведения

Първият раздел съдържа данни за броя, раждаемостта, смъртността и естествения прираст на населението.

Вторият раздел съдържа данни за заболяемостта от заразни болести, туберкулоза, венерически и кожно-заразни болести, рак и др. злокачествени новообразувания и пр. Тук са посочени данни и за умираанията на градското население по причини и др.

Третият раздел съдържа данни за здравната мрежа и нейното развитие, за легловия фонд и неговата специализираност, както и осигуреността на населението с болнични легла. При разглеждане на данните в този раздел трябва да се има предвид, че поради реорганизация на здравната мрежа през последните няколко години редица специализирани заведения се обединиха, поради което броят им беше намален. Така напр. самостоятелните поликлиники от 60 през 1948 г. намаляват на 24 през 1952 год. вследствие обединяването им с болниците. Такъв процес на обединяване се наблюдава и при противотуберкулозните диспансери, много от които влязоха в състава на болниците като противотуберкулозни отделения. Селските родилни домове също така преминават постепенно като родилни отделения в състава на участъковите болници.

Четвъртият раздел обхваща някои по-важни страни от дейността на здравните заведения. Тук се дава характеристика и на амбулаторната дейност на здравните заведения, на оказаната стационарна помощ, използваемостта на легловия фонд и обслужването на болните от различните медицински специалности.

Петият раздел съдържа данни за броя на медицинските кадри в системата на Министерството на народното здраве и социалните грижи, Министерството на транспорта и съобщенията и някои други ведомства. Не са включени данни за военните ведомства и частно практикуващите. Посочват се кратки данни за медицинските учебни заведения и учащите се в тях, научноизследователските институти и др.

Сборникът е изработен съвместно от сътрудниците на Централното статистическо управление и статистическия отдел на катедрата по организация на здравеопазването и история на медицината при ИСУЛ.

Всички критични бележки и предложения относно настоящия сборник ще бъдат приети с благодарност и ще се имат предвид при съставянето на следващите сборници.

София, август 1959 г.

*Централно статистическо управление
при Министерския съвет*

*ИСУЛ — Катедра по организация на
здравеопазването и история на медицината*

ОБЯСНЕНИЯ НА СЪКРАЩЕНИЯТА И ЗНАЦИТЕ

- кв. км = квадратен километър
тбк. = туберкулоза
НРБ = Народна република България
ВУЗ = Висше учебно заведение
ВМИ = Висш медицински институт
ИСУЛ = Институт за специализация и усъвършенстване на лекарите
МСЧ = Медико-санитарна част
в т. ч. = в това число

Знакът нула (0), поставен вместо число, означава величина по-малка от половината на съответно употребената единица.

Знакът точка (.), поставен вместо число, означава, че липсват данни.

Знакът тире (—), поставен вместо число, означава, че няма случаи.

Знакът за умножение (x), поставен вместо число, означава, че не е възможно да има случаи.

Празно поле, оставено вместо число в реда на сборовете, показва, че числата от съответната колона не са еднородни, поради което не може да се направи сбор.